

**INTENTIE TOT HET AANGAAN VAN EEN
SAMENWERKINGSOVEREENKOMST TER ZAKE DE
REALISATIE VAN EEN ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR IN NOORD-BRABANT
TUSSEN
PROVINCIE NOORD-BRABANT EN MANIFESTPARTNERS**

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST			
1.	Definities	BPG: Bestuurlijk Overleg: BRuG: EHS: EHS Realisatie: GOB BV: Groenontwikkelfonds: macro-businesscase: Manifestpartners: Partijen: Provinciale EHS: Provincie: rijks EHS: Werkeenheid: ZLTO:	heeft de onder 2 opgenomen definitie heeft de onder 16 opgenomen definitie de op 21 september 2012 door de Provinciale Staten van de Provincie vastgestelde nota Natuur- en landschapsvisie 'Brabant: Uitnodigend groen' heeft de onder 4 opgenomen definitie heeft de onder 4 opgenomen definitie heeft de onder 17 opgenomen definitie heeft de onder 10 opgenomen definitie heeft de onder 7 opgenomen betekenis de Partijen exclusief de Provincie de onder 2 opgenomen partijen de Ecologische Hoofdstructuur waarvoor de Provincie verantwoordelijk is heeft de onder 2 opgenomen definitie Ecologische Hoofdstructuur met Europese verplichtingen als Natura2000 en Kaderrichtlijn Water heeft de onder 13 opgenomen betekenis heeft de onder 2 opgenomen definitie
2.	Partijen	1. Waterschap de Dommel, 2. Waterschap de Brabantse Delta, 3. Waterschap Aa en Maas, 4. Waterschap Rivierenland, 5. Staatsbosbeheer, 6. Vereniging Natuurmonumenten ("Natuurmonumenten"), 7. Stichting Het Noordbrabants Landschap ("Brabants Landschap"), 8. Vereniging Brabants Particulier Grondbezit ("BPG"), 9. Stichting Brabantse Milieufederatie ("Brabantse Milieufederatie"), 10. Vereniging Zuidelijke Land en Tuinbouworganisatie ("ZLTO"), 11. Vereniging Platform Brabants Toeristisch Bedrijfsleven ("TOP Brabant"), en 12. Provincie Noord-Brabant	

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST		
3.	Overwegingen tot het aangaan van de samenwerking	Voor het daadwerkelijk aangaan van de samenwerking waarvoor deze term sheet de intentie bevat en nader zal worden uitgewerkt, gelden voor de Partijen diverse overwegingen welke nader in de SOK zullen worden beschreven.
4.	Inhoud samenwerking tussen Partijen	Partijen zullen zich inspannen voor de realisatie verwerving en inrichting van de provinciale en rijks-Ecologische Hoofdstructuur (" EHS ") en de ecologische verbindingzones (EVZ) binnen de provincie Noord-Brabant (hierna deze realisatie kortweg genoemd: " EHS Realisatie ").
5.	Doelstelling en ontwikkelopgave	Partijen beogen dat de EHS Realisatie tot stand zal komen door realisatie van diverse projecten en 'raamafspraken' welke op initiatief van derden of een of meer van Partijen worden geïnitieerd. Daarbij gaat het om een integrale gebiedsgerichte aanpak waarbij vooral kansen worden gezocht in interactie met andere sectoren. De gekozen insteek gaat daarbij uit van een gedifferentieerde aanpak: enerzijds het realiseren van natuur met hoogstaande natuurbeheertypen op de plaatsen waar dat gevraagd wordt vanuit Europese verplichtingen of vanuit de betreffende kwetsbaarheid van de natuur en anderzijds het realiseren van minder kwetsbare natuur in wisselwerking met andere functies op de plaatsen waar dat toelaatbaar is. De vernieuwing zit daarbij vooral in de manier van werken. Een manier van werken waarbij het bereiken van de natuurdoelstellingen voorop staat, maar er tegelijkertijd veel meer oog is voor de interactie met de rest van de maatschappij. De intentie is daarom dat het Groenontwikkelfonds ter zake samenwerkt met de Manifestpartners. De EHS Realisatie wordt daardoor een samenwerking van de Partijen, waarbij sleutelwoorden zijn: vertrouwen, synergie en vernieuwing waarbij gebieden die tot de EHS (gaan) behoren worden 'afgemaakt'. De samenwerking tussen de Partijen zal plaats vinden op basis van de samenwerkingsovereenkomst. Kwantitatief betreft de ontwikkelopgave voor de EHS voor wat betreft verwerving ca. 6500 ha. voor de rijks-EHS en 3100 ha. voor de provinciale EHS. Ter zake de rijks-EHS geldt dat er thans op basis van het onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur een ontwikkelopgave beschikbaar is gesteld voor netto 2274 ha. rijks-EHS. Bij de evaluatie van het onderhandelingsakkoord met het Rijk (voorzien in 2016) wordt gezien

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST		
		welke aanvullende middelen beschikbaar zullen komen voor de realisatie van de resterende ontwikkelopgave. Naast de middelen die via het onderhandelingsakkoord beschikbaar zijn gesteld aan de Provincie worden tevens middelen beschikbaar gesteld vanuit de structurele middelen op de rijksbegroting voor de realisatie van natuur. Deze middelen worden van rijkszijde beschikbaar gesteld voor de rijks EHS. Aldus is ter zake de exacte omvang van de ontwikkelopgave voorwaardelijk dat er voldoende financiële middelen of gronden van het Rijk worden verkregen door de Provincie. In de Verordening Ruimte is de opgave voor de EHS Realisatie op kaart weergegeven. Op deze kaart is een ruimer areaal als nog te realiseren EHS aangeduid. De Provincie zal, gehoord hebbende de Manifestpartners, voorstellen doen om deze begrenzing terug te brengen tot het hierboven genoemde areaal van ca. 6500 en 3100 ha. rijks- en provinciale EHS. Voor inrichting is de ontwikkelopgave ca. 5500 ha. groter. Deze ontwikkelopgave dient te voldoen aan de kwalitatieve kaders die voortvloeien uit de ambitiekaart als hierna onder 6 omschreven. De ontwikkelopgave dient tot stand te worden gebracht binnen de kaders als hierna onder 7 tot en met 10 omschreven.
6.	Ambitiekaart	De kwalitatieve kaders van de ambitiekaart, welke in het kader van BrUG wordt uitgewerkt door de Provincie en zoals deze van tijd tot tijd luidt, bepalen het gewenste kwaliteitsniveau van de in het kader van de EHS Realisatie te realiseren projectgebieden. Partijen hebben de intentie dat de EHS Realisatie plaats zal vinden binnen de kaders van de ambitiekaart welke daartoe ruimte biedt aan flexibiliteit en maatwerk op gebiedsniveau ter zake de EHS Realisatie.
7.	Macro-businesscases	Er zijn verschillende bekostigingsregimes voor de verschillende delen van de EHS en gebieden kunnen erg verschillend zijn voor wat betreft eindbeeld en realisatiestrategie. De macro-businesscase voor de provinciale EHS bestaat uit drie segmenten, en is als volgt opgebouwd: 1. Segment A wordt gevormd door een waarschijnlijk relatief groot gedeelte van indicatief 1500 – 2000 ha. van de provinciale EHS. Deze oppervlakte zou bijvoorbeeld gedeeltelijk kunnen worden ingevuld met

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST		
		concepten als "<i>Een ondernemende EHS</i>" van Vereniging Zuidelijke Land en Tuinbouworganisatie, doch dat is geen voorwaarde. In voormeld concept wordt de een deel van de provinciale EHS via natuur op het landbouwbedrijf gerealiseerd. Het Groenontwikkelfonds dekt slechts maximaal 50% van de benodigde kosten. 2. Segment B wordt gevormd door een gedeelte van de provinciale EHS wat moet worden verworven en ingericht ofwel moet worden gerealiseerd via particulier natuurbeheer. In dit segment van de macro-businesscase voor de provinciale EHS is een bijdrage van het Groenontwikkelfonds nodig tot maximaal 85% van de totale kosten. De laatste 15% worden immers door de eindbeheerder opgebracht in de vorm van vergoeding van de restwaarde van de grond. Het verschil tussen de beschikbare 50% en de maximaal benodigde 85% moet door het Groenontwikkelfonds in het hierna omschreven segment C worden 'verdiend'. De omvang van dit segment B laat zich niet op voorhand bepalen. De omvang is afhankelijk van de mate waarin in het hierna omschreven segment C extra middelen worden verdiend. De huidige inschatting is dat dit segment B een omvang van ca. 500 – 750 ha. van de provinciale EHS zal kennen. 3. Segment C wordt gevormd door een gedeelte van de provinciale EHS waar een surplus wordt verdiend zodat de kosten voor segment B kunnen worden bekostigd. Manieren waarmee dat zou kunnen, zijn bijvoorbeeld de aanleg van nieuwe landgoederen en rood-voor-groen-constructies, maar ook door integraal gebiedsgerichte koppelingen met bijvoorbeeld recreatieve ondernemers. In dit segment C is gerekend met 0 – 15% maximaal benodigde financiering door het Groenontwikkelfonds. Daarnaast zijn er mogelijkheden om natuurcompensatie financieel in te vullen en kan er mogelijk in een gebiedsgerichte aanpak een combinatie worden gemaakt met de aanleg van rijks EHS. De huidige inschatting is dat dit segment C een omvang van ca. 500 – 750 ha. van de provinciale EHS zal kennen. Feitelijk betekent dit een aanpak waarbij er binnen en over de projectgebieden wordt verevend. De omvang van die gebieden laat zich op voorhand niet invullen. Naarmate het in Segment C beter lukt om middelen te besparen, ontstaat er meer ruimte voor Segment A. In de praktijk zal op de samenhang in alle gedeelten van de macro-businesscase gestuurd gaan worden. Uitgangspunt van de sturing hierbij is uiteraard dat met gemiddeld 50% financiering de desbetreffende 3100 ha. provinciale EHS wordt gerealiseerd.

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST

De macro-businesscase voor de rijks EHS bestaat uit drie segmenten, en is als volgt opgebouwd:

1. **Segment A** wordt gevormd door een relatief klein gedeelte van indicatief 50 – 200 ha. van de rijks EHS. Deze oppervlakte zou bijvoorbeeld moeten worden ingevuld met een concept zoals "Een ondernemende EHS" van Vereniging Zuidelijke Land en Tuinbouworganisatie, doch dat is geen voorwaarde. In voormeld concept wordt de een deel van de rijks EHS via natuur op het landbouwbedrijf gerealiseerd. Het Groenontwikkelfonds dekt slechts 50% van de benodigde kosten.
2. **Segment B** wordt gevormd door een gedeelte van de Rijks EHS wat moet worden verworven en ingericht ofwel moet worden gerealiseerd via particulier natuurbeheer. In dit segment van de macro-businesscase voor de rijks EHS is een bijdrage van het Groenontwikkelfonds nodig tot maximaal 85% van de totale kosten. De laatste 15% worden immers door de eindbeheerder opgebracht in de vorm van vergoeding van de restwaarde van de grond. De huidige inschatting is dat dit segment B een omvang van ca. 1.500 – 2.000 ha. van de rijks EHS zal kennen.
3. **Segment C** wordt gevormd door een gedeelte van de rijks EHS waar een surplus wordt verdiend zodat de kosten voor segment E kunnen worden bekostigd. Manieren waarmee dat zou kunnen, zijn bijvoorbeeld de aanleg van nieuwe landgoederen en rood-voor-groen-constructies, maar ook door integraal gebiedsgerichte koppelingen met bijvoorbeeld recreatieve ondernemers. In dit segment C is gerekend met 0 – 15% maximaal benodigde financiering door het Groenontwikkelfonds. Daarnaast zijn er mogelijkheden om natuurcompensatie financieel in te vullen en kan er mogelijk in een gebiedsgerichte aanpak een combinatie worden gemaakt met de aanleg van provinciale EHS. De huidige inschatting is dat dit segment F een omvang van ca. 50 – 200 ha. van de rijks EHS zal kennen

Feitelijk betekent dit een aanpak waarbij er binnen en over de projectgebieden wordt verevend.

De Manifestpartners en de Provincie onderschrijven deze macro-businesscases ten einde de EHS Realisatie te bewerkstelligen.

De macro-businesscases zijn schematisch weergegeven in **bijlage 3**.

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST		
8.	Kaders grondstrategie	Partijen hebben de intentie dat de te volgen grondstrategie in het kader van de EHS Realisatie binnen de kaders zal vallen van de in bijlage 4 opgenomen door Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten van de Provincie vastgestelde kaders.
9.	Bijdrage door de Manifestpartners	De Manifestpartners hebben een aanbod gedaan aan de Provincie om bij te dragen aan (deel)projecten voor de EHS Realisatie voor een waarde van minimaal EUR 160 miljoen welke projecten passend moeten zijn binnen het provinciaal beleid van de Provincie, onder de voorwaarde dat de Provincie een gelijksoortige investering pleegt met een waarde van in totaal EUR 240 miljoen. Het aanbod van de Manifestpartners is in bijlage 1 opgenomen. Het gezamenlijk door de Manifestpartners realiseren van de bijdrage met een waarde van minimaal EUR 160 miljoen is een inspanningsverplichting van ieder van de Manifestpartners jegens de Provincie en elkaar. Voorts zij opgemerkt dat alle in de samenwerkingsovereenkomst door een waterschap onder de Partijen aangegane verplichtingen gelden binnen de beperkingen van de bevoegdheden van dat waterschap en haar onderscheidenlijke bestuursorganen en laten haar publiekrechtelijke en politieke verantwoordelijkheden en de uitoefening van hun publiekrechtelijke bevoegdheden onverlet.
10.	Bijdrage door de Provincie	De Provincie heeft in verband met het als bijlage 1 opgenomen aanbod van de Manifestpartners de intentie om een volgende bijdrage aan (deel)projecten voor de EHS Realisatie te leveren: i) de provincie zal een Groenontwikkelfonds instellen, waaraan middelen ter beschikking worden gesteld ten bedrage van EUR 240 miljoen (naar het prijspeil van 2013), als nader omschreven in de integrale provinciale natuur- en landschapvisie 2012-2022 "Brabant: Uitnodigend Groen", alsmede ca. 2274 ha. ruilgronden, na daartoe verkregen goedkeuring van provinciale staten. Dit fonds (het "Groenontwikkelfonds") bestaat uit GOB BV alsmede de overeenkomsten, waaronder de aandeelhoudersinstructie met investeringsinstructie, die ten dienste staan aan het leveren van de bijdrage van Provincie; ii) het Groenontwikkelfonds zal conform de in Bijlage 2 weergegeven structuur acteren. Daarbij zal het Groenontwikkelfonds participeren in die (deel)projecten die voldoen aan het investeringsreglement (zie

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST		
		hierna 18) en het overige in de samenwerkingsovereenkomst bepaalde; iii) de Provincie zal een of meer aanspreekpunten ter beschikking stellen waar Partijen alsmede afgevaardigden binnen de Werkeenheid contact kunnen leggen indien publiek beleid een (veronderstelde) belemmering dreigt te vormen voor een of meer onderdelen van de EHS Realisatie, ten einde op een zo efficiënt mogelijke wijze belanghebbende partijen bij elkaar te brengen voor overleg over de (veronderstelde) belemmering. De Provincie zal voorts de schakel zijn die met het rijk en waar nodig een of meer van de Manifestpartners communiceert ter zake de rijks EHS die verband houdt met de EHS Realisatie. Waar in deze term sheet wordt verwezen naar instelling van het Groenontwikkelfonds en het leveren van bijdragen (van welke aard dan ook) ten behoeve van de EHS Realisatie door de Provincie, moet daarin worden gelezen dat een dergelijke verplichting tot het instellen en in stand houden pas door de Provincie gestand kan worden gedaan nadat Provinciale Staten van de Provincie de middelen aan het Groenontwikkelfonds te beschikking heeft gesteld met de daaraan gekoppelde overdracht van bevoegdheden aan het Groenontwikkelfonds. De verplichtingen die de Provincie bij deze overeenkomst op zich neemt, worden dan ook pas van kracht na goedkeuring van Provinciale Staten van de Provincie en voor de duur als Provinciale Staten oordeelt. Voorts zij opgemerkt dat alle in de samenwerkingsovereenkomst aangegane verplichtingen gelden binnen de beperkingen van de bevoegdheden van de Provincie en haar onderscheidenlijke bestuursorganen en laten haar publiekrechtelijke en politieke verantwoordelijkheden en de uitoefening van hun publiekrechtelijke bevoegdheden onverlet.
11.	Autonome besluitvorming ter zake bijdragen van de Manifestpartners en de Provincie	De daadwerkelijke toekenning of levering door een of meer Partijen aan een project van onder Error! Reference source not found. tot en met 10 omschreven bijdragen, geschiedt op basis van een autonome besluitvorming binnen de desbetreffende Partij. Geen van de Partijen zal aldus invloed uit kunnen oefenen op de beslissing van een Partij om al dan niet een bijdrage aan een project te verstrekken dan wel te leveren. Deze autonome besluitvorming laat onverlet dat een Partij in het Bestuurlijk Overleg uitleg kan worden gevraagd over de achtergronden die

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST		
		ten grondslag hebben gelegen aan het al dan niet besluiten tot het toekennen dan wel leveren van een bijdrage aan een project. Voorts zullen Partijen zich inzetten om uit (Europese) subsidies financiering of co-financiering te verkrijgen ten behoeve van de EHS Realisatie.
12.	Missie en visie van het Groenontwikkelfonds	<u>Missie</u> Het door de Provincie op te zetten Groenontwikkelfonds zal een kleine, slagvaardige organisatie zijn die op praktische en vernieuwende wijze de EHS realiseert. <u>Visie</u> Het Groenontwikkelfonds wil zich ontwikkelen tot 'de spin in het web' in Noord-Brabant als het gaat om de EHS Realisatie. <u>Middelen</u> Het beheer van de door de Provincie ter beschikking gestelde middelen en toewijzing daarvan aan projecten geschiedt op een resultaatsverantwoordelijke manier door GOB BV in interactie met de overige Partijen.
13.	Werkeenheid	Voor het initiëren en ondersteunen van de (deel)projecten voor de EHS Realisatie is voor partijen een projectorganisatie ("Werkeenheid") gewenst dat zorg draagt voor: i) het herkenbaar opereren als centraal aanspreekpunt ten behoeve van het door derden initiëren van (deel)projecten voor de EHS Realisatie en ondersteunen van die initiatieven; ii) het voorbereiden en opstellen van investeringsvoorstellen ten behoeve van (deel)projecten voor de EHS Realisatie, en deze investeringsvoorstellen voorleggen aan GOB BV en de betrokken Manifestpartners alsmede eventuele overige betrokkenen; iii) het desgevraagd (door GOB BV en/of de Manifestpartners) opstellen van een inhoudelijk advies over een investeringsvoorstel van een partij dat niet of niet volledig in overleg met de Werkeenheid is ingediend bij GOB BV en/of de Manifestpartners. De Werkeenheid zal bemand worden door afgevaardigden van de Partijen. Partijen dragen er in onderling overleg zorg voor dat de door hen af te vaardigen personen van voldoende gewicht zijn en onder meer de volgende vaardigheden of competenties bezitten:

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST		
		- kennis en ervaring op het gebied van realisatie van de EHS vanuit de natuurbeheerders sector en in die sector een breed netwerk te hebben; - kennis en ervaring op het gebied van realisatie van de EHS vanuit de agrarische sector en in die sector een breed netwerk te hebben; - kennis en ervaring op het gebied van (landschaps)ecologie en in die sector een breed netwerk te hebben; - kennis en ervaring op het gebied van realisatie van de EHS vanuit het particulier grondbezit en recreatie en in die sectoren een breed netwerk te hebben; - kennis en ervaring op het gebied van ruimtelijke ordening en realisatie van de EHS en binnen het openbaar bestuur een breed netwerk te hebben, - initiatiefrijk, onafhankelijk en creatief. De (gezamenlijke) bemanning dient voorts afdoende financiële en juridische deskundigheid te bezitten. Indien zulks nodig blijkt en het Bestuurlijk Klankbord dat onderschrijft, zullen Partijen extra afgevaardigden aan de Werkeenheid ter beschikking stellen. De Werkeenheid wordt in de dagelijkse praktijk aangestuurd door **. De Werkeenheid en haar activiteiten worden gecoördineerd door ** onder toezicht van het Bestuurlijk Klankbord. De Werkeenheid wordt vooralsnog ten Provinciehuize gehuisvest. De kosten voor iedere naar de Werkeenheid afgevaardigde komen voor rekening en risico van de Partij die de afgevaardigde heeft afgevaardigd. Benadrukt zij dat specifieke werkzaamheden uitgevoerd door de Werkeenheid voor een Partij niet aanvullend in rekening worden gebracht aan die Partij. Jaarlijks vindt een evaluatie van de samenwerking binnen de Werkeenheid plaats. Partijen zullen hiertoe de in acht te nemen criteria opstellen.
14.	Handelingskader Werkeenheid	Eenieder die werkzaamheden verricht voor de Werkeenheid is gehouden aan het Handelingskader. In het Handelingskader wordt in het kader van checks and balances onder meer vastgelegd: - de opdracht om werkzaamheden ten behoeve van de EHS Realisatie te verrichten, in lijn met de

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST		
		samenwerkingsovereenkomst en binnen de kaders van de samenwerkingsovereenkomst; - een regeling omtrent het voorkomen van tegenstrijdige belangen tussen een medewerker van de Werkeenheid en een wederpartij, in lijn met de gangbare opvattingen ter voorkoming van tegenstrijdige belangen. In dit Handelingskader wordt afgesproken hoe de Werkeenheid samenwerkt met GOB BV, de Manifestpartners en externe initiatiefnemers. In het Handelingskader staan verder gedrageregels ten aanzien van: - de bevordering van integriteitsbeoordeling door het openbaar bestuur; - **
15.	Rechtspersoonlijkheid Werkeenheid	Partijen hebben vooralsnog besloten de Werkeenheid geen rechtspersoonlijkheid te geven met een daarmee geïnstitutionaliseerd bestuur. Partijen beogen met het instellen van de Werkeenheid zonder rechtspersoonlijkheid geen (personen)vennootschap zoals een (stille of openbare) maatschap, vennootschap onder firma of commanditaire vennootschap dan wel een (informele) vereniging aan te gaan.
16.	Bestuurlijk Overleg	De werkeenheid heeft een bestuurlijk klankbord ("Bestuurlijk Overleg"). Het Bestuurlijk Overleg heeft als doel: - om de voor het Groenontwikkelfonds vastgestelde kaders ter zake de Macro businesscases, de ambitiekaart en de kaders voor de grondstrategie te bewaken (zie de punten 5 tot en met 8); - om de geleverde en nog te leveren bijdragen van iedere Partij te monitoren op basis van de daartoe bij te houden administratie - om de (verdere) uitwerking van de samenwerkingsovereenkomst door Partijen te monitoren; - om te adviseren in het lange termijn beleid van de Werkeenheid, - om te adviseren in een eventuele prioritering van werkzaamheden door en binnen de Werkeenheid, en - (zo nodig) om te adviseren in aanvullende activiteiten van de Werkeenheid gericht op nieuwe initiatieven. Het Bestuurlijk Overleg wordt gevormd door bestuurders van de Partijen. Van iedere Partij neemt een bestuurder deel aan het Bestuurlijk Overleg. Vergaderingen van het Bestuurlijk Overleg worden gehouden zo dikwijls de voorzitter of ten minste twee van de overige leden een vergadering

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST		
		bijeenroepen, doch ten minste een (1) maal per kwartaal waarin ten minste een aantal vaste onderwerpen zal worden besproken, waaronder voormelde monitoring. Besluiten van het Bestuurlijk Overleg worden genomen op basis van overeenstemming.
17.	Groen Ontwikkelfonds Brabant B.V. ("GOB BV")	Het GOB BV heeft tot doel om op een efficiënte wijze te komen tot investeringsbeslissingen van de door de Provincie beschikbaar gestelde middelen in de EHS. De provincie plaatst deze middelen op afstand om daarmee meer slagkracht en snelheid te kunnen creëren, om de middelen voor de EHS voor de buitenwacht zichtbaar voor lange tijd te bestemmen en om objectiviteit (bijvoorbeeld vanwege de investeringscommissie) bij de besluitvorming over de inzet van die middelen te vergroten. <u>Trekkingsrechten geld en grond</u> Provincie brengt de middelen (grond en geld) in GOB BV. Dit gebeurt in de vorm van trekkingsrechten. Vooraf wordt bepaald wat de jaarlijkse ruimte is van de trekkingsrechten van grond en geld. Voor de grond geldt dat de grond feitelijk in handen blijft van de Provincie dan wel in handen van de Provincie zal komen in het kader van de EHS Realisatie. Het GOB BV heeft (als enige) trekkingsrechten op deze middelen. Het GOB BV besluit aan welke initiatieven de middelen toegewezen worden, dan wel ontwikkelt zelf initiatieven (zie ook hierna onder 18 en 19). De Provincie (door middel van voormelde afdelingen Vastgoed en Treasury) beheert de middelen (grond en geld) en sluizen de middelen door aan de hand van de investeringsbesluiten van GOB BV. Het zij hier benadrukt dat Vastgoed en Treasury, noch een andere afdeling of orgaan van de Provincie, zelf geen geld of grond toewijzen.
18.	Governance GOB BV	Het GOB BV zal naast het bestuur en algemene vergadering een investeringscommissie ("IC") hebben alsmede een facultatieve raad van commissarissen.

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST		
		Besluiten van het bestuur hebben te gelden als subsidie in de zin van artikel 4:21 Awb en GOB BV heeft te gelden als bestuursorgaan in de zin van artikel 1:1 Awb. De IC adviseert het bestuur over de door GOB BV ontvangen investeringsaanvragen. De IC is een adviescommissie die advies verleent als bedoeld in artikel 3:5 Awb aan het bestuur van GOB BV. Leden van de IC beschikken over brede kennis van de ontwikkelingen in één of meer van de aandachtsgebieden van het Groenontwikkelfonds. De IC baseert haar advies, en het bestuur baseert haar besluit, op het handelingskader waartoe een investeringsinstructie behoort. De investeringsinstructie wordt door Provinciale Staten van de Provincie vastgesteld bij of krachtens provinciale verordening en vormt daarmee de publiekrechtelijke grondslag voor subsidieverlening. De Wet openbaarheid bestuur is van toepassing op GOB BV. Dat betekent dat een ieder (zonder nadere motivering) een verzoek kan indienen voor de openbaarmaking van informatie. Een dergelijk verzoek zal beoordeeld moeten worden aan de hand van de criteria van de Wob
19.	Verhouding Werkeenheid en GOB BV	Het beleid van de Werkeenheid is gericht op het behalen van de doelstellingen van het Groenontwikkelfonds binnen de kaders als vermeld in 5 tot en met 8 en de aan GOB BV gegeven aandeelhoudersinstructie met het investeringsreglement voor het Groenontwikkelfonds.
20.	Verantwoording en monitoring projecten	Over de werkzaamheden van de Werkeenheid wordt schriftelijk en mondeling verantwoording afgelegd aan het Bestuurlijk Overleg, op de manier en zo vaak als het Bestuurlijk Overleg zal vaststellen. De door een of meer van Partijen ondersteunde projecten en 'raamafspraken' worden gemonitord ter zake planning en voortgang van die projecten en 'raamafspraken'. Deze monitoring geschiedt onder gemeenschappelijk toezicht van de Partijen, die opdracht voor deze monitoring aan de Werkeenheid of GOB BV kunnen geven. De monitoring zal in ieder geval geschieden met gebruikmaking van door Partijen vast te stellen normen voor de berekening van de waarde(n) van besparingen en/of financiële middelen en/of andere vermogensrechten die

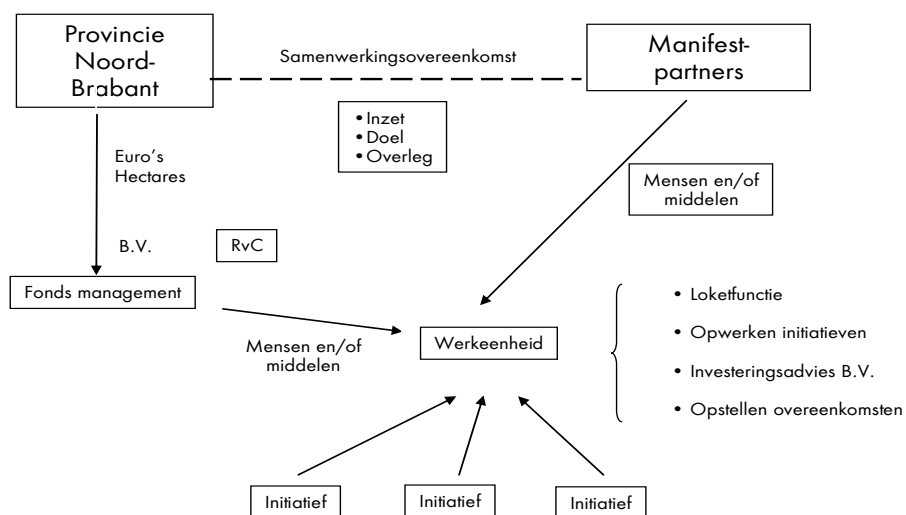
SAMENWERKINGSOVEREENKOMST		
		door een of meer Partijen zijn gerealiseerd dan wel ter beschikking zijn gesteld in verband met hun bijdrage(n) als omschreven onder 9 en 10.
21.	Einde samenwerking tussen een Partij en de overige Partijen	De samenwerking kan door Partijen worden beëindigd indien Partijen vaststellen dat de samenwerking niet met voor Partijen afdoende resultaat kan worden voortgezet. In geval van een dergelijk einde van de samenwerking zijn Partijen over en weer niet gehouden tot vergoeding van enige door een Partij gemaakte kosten en zijn Partijen niet meer gebonden aan de in de samenwerkingsovereenkomst vastgelegde afspraken. Wel zullen door derden verworven rechten op basis van een aanvaard investeringsvoorstel door Partijen gerespecteerd en in goede onderlinge samenwerking gestand dienen te worden. Indien een Partij toerekenbaar tekortschiet in de nakoming van diens verplichtingen uit hoofde van de samenwerkingsovereenkomst en/of nadere overeenkomsten (zoals nadere overeenkomsten ter uitvoering van de samenwerkingsovereenkomst), of indien een Partij failliet wordt verklaard, (voorlopige) surseance van betaling aanvraagt, wordt ontbonden, haar bedrijfsuitoefening staakt of de beschikkingsmacht over een aanzienlijk deel van haar activa verliest, zijn de overige Partijen gezamenlijk bevoegd om de samenwerking met onmiddellijke ingang te beëindigen jegens de betrokken partij. Aldus wordt de samenwerkingsovereenkomst jegens de betrokken Partij geacht met onmiddellijke ingang te zijn beëindigd. Iedere Partij behoudt zijn recht tot het vorderen van nakoming, schadevergoeding en/of ontbinding alsmede alle overige wettelijke rechten ter zake een Partij die tekortschiet. Een tussentijdse beëindiging heeft geen terugwerkende kracht en derhalve geen effect op krachtens de samenwerkingsovereenkomst reeds verrichte prestaties. De samenwerking eindigt tevens indien de door de Provincie aan GOB BV verleende opdracht is voltooid.
22.	Algemene overige bepalingen samenwerking-	De samenwerkingsovereenkomst bevat geen beding ten behoeve van een of meer anderen dan de Partijen.

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST		
	overeenkomst	De samenwerkingsovereenkomst treedt in werking nadat Gedeputeerde Staten van de Provincie daartoe hebben besloten en goedkeuring van Provinciale Staten is verkregen, dan wel (voor zover dat later is) alle Partijen de overeenkomst hebben getekend. De samenwerkingsovereenkomst kan slechts gewijzigd worden bij een schriftelijk door alle Partijen ondertekend stuk. Indien een partij niet meer bestaat in geval van wijziging van deze overeenkomst gewenst is, kan deze worden gewijzigd zonder medewerking van deze Partij.
23.	Toepasselijk Recht en geschillenbeslechting	Het Nederlands Recht is van toepassing. Indien naar mening van een Partij zich tussen de Partijen een conflict of meningsverschil voordoet, heeft iedere Partij het recht de andere Partijen schriftelijk mede te delen dat er in zijn optiek sprake is van een conflict of meningsverschil (de "Kennisgeving"). Indien een conflict of meningsverschil niet door de Partijen zelf kan worden opgelost binnen de 15 werkdagen nadat de Kennisgeving is verzonden, wordt het geschil voorgelegd aan de leden van het Bestuurlijk Overleg, zodat daarin het geschil in onderling overleg kan worden opgelost. Bij gebreke van overeenstemming op dit niveau binnen 2 maanden nadat het conflict is voorgelegd aan het Bestuurlijk Klankbord, zal het geschil voorgelegd worden in een mediation.

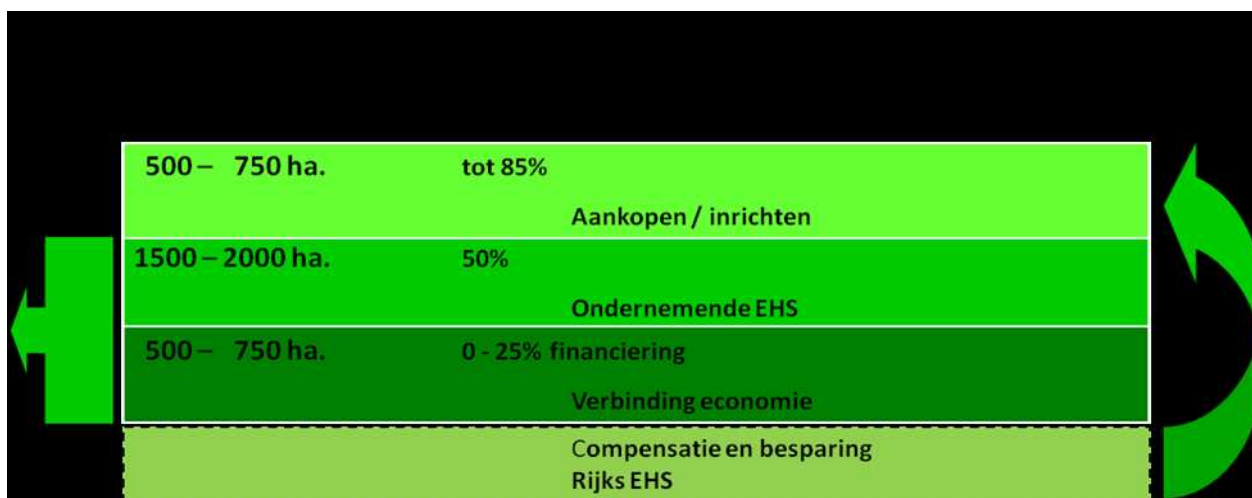
BIJLAGE 1

Integrale brief van de Manifestpartners van 1 november 2012

BIJLAGE 2

BIJLAGE 3

BIJLAGE 4

Kaders voor de te volgen grondstrategie in het kader van de EHS Realisatie